

Iowa Sessiz Okuma Testi Düzey 1 Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Iowa Sessiz Okuma Testi Düzey 1 Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23745>

Özet

Iowa Sessiz Okuma Testi Düzey 1 Formu, orijinal olarak İngilizce konu?ulan pop?lasyonlar için geli?tirilmis? olan kapsaml? bir okuma yeterlili?i ölçme arac?n?n Türkçe'ye uyarlama çal??mas?d?r. Bu adaptasyon, Türkiye'deki ö?rencilerin sessiz okuma hızları ve anlama düzeylerini standart ve güvenilir bir biçimde de?erlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Söz konusu uyarlama çal??ması, H. Avc?olu tarafından 1994 yılında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne sunulan bir Yüksek Lisans Tezi kapsamında yapılmıştır. Ölçek türü itibarıyla bir uyarlama çal??ması olması, testin kültürel ve dilsel bağlama uygunluğunun sağlanması için kapsaml? psikometrik de?erlendirmeler gerektirir.

Anahtar Kelimeler

Iowa Sessiz Okuma Testi, Sessiz Okuma, Okuma Anlama, Okuma Hızı, Psikometrik Özellikler, Ölçek Uyarlama, Türkçe.

Yazarlar

H. Avc?olu (Uyarlayan); H. A. Greene, A. N. Jorgensen, V. H. Kelley (Orijinal Test Yazarları).

Amaç

Iowa Sessiz Okuma Testi Düzey 1 Formu'nun temel amacı, Türkçe konu?an pop?lasyonlarda ö?rencilerin sessiz okuma becerilerini, özellikle de okuma hızı ve okudu?unu anlama yeteneklerini ölçmektir. Bu test, bireylerin akademik başarıları etkileyen temel bir bilişsel süreç olan okuma yeterlili?ini objektif olarak de?erlendirmeyi hedefler. Uyarlama çal??ması'nın spesifik amacı ise, orijinal testin geçerlik ve güvenilirlik standartları koruyarak, kültürel ve dilsel farklılıklar nedeniyle ortaya çıkabilecek ölçme hatalarını minimize etmektir.

Uyarlanan form, genellikle ortaokul ve lise düzeyindeki ö?rencilerin okuma performansları belirlemek ve bu performanslara dayalı olarak e?itsel müdahaleler geli?tirmek için bir araç olarak kullanılmaktadır. Testin Düzey 1 formu, özellikle temel okuma becerilerinin sağlanması gereken yaş gruplarına odaklanarak, kapsaml? bir okuma yeterlili?i profili sunmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçeğin ölçtü?ü temel yapı, **Sessiz Okuma Yeterlili?**dir. Bu yeterlilik, okuma hızı (birim zamanda okunan kelime sayısı) ve okudu?unu anlama (metindeki bilgileri do?ru bir şekilde işleme ve yorumlama yeteneği) olmak üzere iki ana bileşenden oluşur. Test, bu iki bileşenin birbiriyle etkileşimini de?erlendirerek, bireyin metinleri sessizce okurken ne kadar verimli olduğunu

ortaya koyar.

Testin alt bileşenleri, genellikle kelime bilgisi, cümle anlamı, paragraf anlamı, metin analizi ve hızlı okuma gibi okumanın farklı boyutlarını kapsayacak şekilde yapılandırılmıştır. Avcıoğlu'nun uyarılma çalışması, bu karmaşık yapının Türkçe dilbilgisi ve kültürel referanslarına uygun olarak yeniden yapılandırılıp yapılandırılmadığını incelemeyi gerektirmiştir. Bu, testin ölçtüğü psikolojik yapının, orijinal ölçekteki ile eşdeğer (eşdeğerlik) olduğunun gösterilmesini zorunlu kılar.

Geçerlik

Ölçeğin kaynak özetinde geçerlik (validity) bilgisi açıkça belirtilmemiştir (-). Ancak, bir uyarılma çalışmasında geçerlik, testin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı (sessiz okuma yeterliliği) ölçüp ölçmediğini gösteren en kritik psikometrik özelliklerdendir.

Yüksek Lisans tezinde muhtemelen yapı geçerliliği (faktör analizi ile), ölçüt bağımlı geçerlik (başka okuma testleriyle korelasyon) ve kapsam geçerliliği (test maddelerinin okuma becerisinin tüm boyutlarını temsil etme derecesi) gibi geçerlik türleri incelenmiştir. Bu bilgilerin detayları için tezin tam metnine başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak özetinde güvenilirlik (reliability) bilgisi de açıkça belirtilmemiştir (-). Güvenirlik, test sonuçlarının zamana ve farklı test koşullarına göre tutarlılığını ifade eder. Uyarılma çalışmasında, genellikle test-tekrar test güvenilirliği, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve yapılama güvenilirliği gibi yöntemler kullanılarak ölçeğin tutarlılığı rapor edilmelidir.

Yüksek Lisans tezi, testin Türkçe popülasyonda tutarlı sonuçlar üretip üretmediğini belirlemek amacıyla bu güvenilirlik katsayılarını hesaplaması olmalıdır. Güvenirliğin yüksek olması, elde edilen puanların rastgele hatalardan arındırılmış olduğunu gösterir.

Faktör Analizi

Faktör analizi bilgisi kaynak özetinde yer almamaktadır. Ancak, çok boyutlu bir yapıyı ölçen bu tür testlerin uyarılma sürecinde, orijinal testin faktör yapısının (alt boyutlarının) Türkçe versiyonunda da korunup korunmadığını kontrol etmek için doğrulayıcı veya açklayıcı faktör analizi yapılması beklenir.

Faktör analizi, testin sessiz okuma hızını ve anlama becerisini ayrı ayrı veya tek bir genel okuma yeterliliği faktörü altında ölçtüğünü istatistiksel olarak kanıtlamak için hayati önem taşır. Bu analizler, testin yapı geçerliliğine önemli katkıları sağlar.

Araç

Test Türü: Ba?ar? Testi / Yetenek Testi (Uyarlama)

Format: Ka??t-Kalem Testi (Çoktan Seçmeli ve/veya E?le?tirme formatlar? içerebilir)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan Form), ?ngilizce (Orijinal Form)

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Genellikle ortaokul ve lise düzeyindeki bireyler)

Ya? Grubu: Genellikle 10-18 ya? aral??? (Düzey 1 formu hedef kitlesine göre de?i?ebilir)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye Cumhuriyeti s?n?rlar? içerisindeki, Türkçe e?itim gören ve okuma becerileri standartla?t?r?lacak olan ö?renci örneklemini.

Test Metodolojisi: Sessiz okuma gerektiren maddelerden olu?ur. Testin uygulanmas?, zaman s?n?rlamal? bölümler içerebilir (özellikle okuma hız? bile?enini ölçmek için).

Anahtar Kelimeler

Okuma Yeterlili?i, Sesli Okuma, Anlama Becerisi, Standart Test, Psikolojik Ölçek, Akademik De?erlendirme, Yüksek Lisans Çal??mas?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor (Yüksek Lisans tezi yazar?n?n ORCID bilgisine eri?im sa?lanamam??t?r.)

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Avc?o?lu, H. (1994). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Testin ticari olmayan akademik kullan?mlar? için, uyarlamay? yapan Avc?o?lu'nun ve orijinal test sahiplerinin izinlerinin alınmas? gerekebilir. Tezin akademik kullan?m? genellikle serbesttir.

Ücret: Akademik tez materyali oldu?u için uyarlama çal??mas?n?n kendisine ait bir ücret bilgisi

mevcut de?ildir. Orijinal Iowa Sessiz Okuma Testi'nin kullan?m ücretleri, yay?nc? kurulu?a ba?l?d?r.

Test Y?I?: Uyarlama çal??mas? **1994** y?l?nda tamamlanm??t?r.

PDF Durumu: Ölçe?in PDF'i kaynakta belirtilmemi?tir (-).

Kaynaklar

Avc?o?lu, H. (1994). *Iowa Sessiz Okuma Testi Düzey 1 Formu'nun uyarlama, geçerlik-güvenirlik çal??mas?* (Yüksek Lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tez referans? ve tam metin ba?lant?s? (yay?nc? kurumun izniyle): tez.yok.gov.tr

Iowa Sessiz Okuma Testi Düzey 1 Formu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte mevcut de?ildir. Bu nedenle, a?a??da temsili bir not yer almaktadır.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tam listesi, Avc?o?lu (1994) taraf?ndan haz?rlanan Yüksek Lisans tezinin ekler bölümünde yer almaktadır.